

Naročnina
za državo SHS:
za celo leto naprej Din. 120.—
za pol leta " " " 60.—
za četrt leta " " " 30.—
za en mesec " " " 10.—
za inozemstvo:
ceolo no " " " Din. 216.—
mesečno " " " " 18.—
Sobotna izdaja:
v Jugoslaviji " " " Din. 15.—
v inozemstvu " " " " 35.—
Posamna štev. 75 par.

SLOVENE

Cene inseratov:
Enostolna petlinna vrsta malih
oglasov po K 4.— in K 6.—,
veliki oglasi nad 45 mm vi-
šine po K 8.—, poslana id.
po K 12.—
Pri večjem naročilu popust.
Izbaja vsak dan izvzemši
ponedeljka in dneva po praz-
niku ob 5. uri zjutraj.
Mesečna priloga: Vestnik SKS2.
Poština plačana v gotovini.

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III.
Rokopisi se ne vračajo; ne frankirana pisma se ne
sprejemajo. Uredn. telef. št. 50, upravn. št. 328.

Političen list za slovenski narod.

Uprava je v Kopitarjevi ul. 6. — Račun poštne bran.
Ljubljanske št. 650 za naročnino in št. 349 za oglase.
Zagreb 39.011, Sarajev 7563, Praha in Dunaj 24.797

Okrajni komisar Ivan Forčesin:

Ne gre več!

Odsek zakonodajnega odbora je dobil 10 dnevni rok, da prouči uradniško pragmatiko. V najboljšem slučaju imamo torej v doglednem času pričakovati uzakonjenje službene pragmatike. Toda službena pragmatika sama nas zaenkrat ne reši iz našega obupnega položaja, ker urejuje ista razmerja delodajalca do delojemalca v splošnem, kot taka pa ne reši kritičnega vprašanja uradništva, ki je nastalo vsled druginje zadnjih mesecev. Naša rešitev je le mogoča, ako se istočasno z uzakonjenjem pragmatike izdatno zvišajo druginjske doklade in dovoli primeren nabavni prispevek.

V sosednji Avstriji so časom primerno uravnali prejemke državnega uradništva; derutna država, o kateri se je toliko govorilo, da bo vsled poraza v vojni stradala, uvidi nujno potrebo pravičnega plačevanja državnih nameščencev in je s svojim indeksnim zakonom uredila plače druginji primerno. Ne trdim, da bi indeksni zakon ne bil eventualno brez upliva na narodno gospodarstvo; vendar bi se ne bilo bati nikakih slabih posledic, ako bi država potom nabavljajnih zadrug preskrbela uradništvo z najnujnejšimi življenjskimi potrebščinami in s tem preprečila višanje cen oziroma zahteve uradništva po zvišanju prejemkov.

Pri nas se skuša izboljšati položaj državnih nameščencev na ta način, da se jim usiljuje iskanje postranskih zaslužkov, da se jim hoče omogočiti kredit pri bankah in posojilnicah! Ali mar izvršujemo svojo službo, da nam bo mogoče preživljati se s tem, da delamo dolgove?

Ni je države v kulturni Evropi, kjer bi se na tako nezasiščen način omalovaževali upravičene zahteve uradništva, kot v naši. Mesece in mesece že povdarja vsa javnost nujno rešitev uradniškega vprašanja, vendar uradništvo izvršuje ob pomanjkanju vsakdanjega kruha nadalje točno svoje dolžnosti in svet gre svojo pot naprej... Bistvo sistema uradništva je, da vrši svojo nalogo v dobrobit skupnosti, da štiti ugled države, da je vzor discipline kljub vsem zaprekam in težavam. Ni mi treba navajati že tolikokrat omenjenih slučajev, ko berači uradnik po časopisju za obleko, ko se soproga višjega uradnika ponuja v službo, da ji bo mogoče šolati otroke, ko nabirajo trgovci med seboj, da poklonijo uradnikom nekaj kron; vsakomur je danes jasno, da je uradnik berač v potenciranem smislu.

Toda vsa disciplina ima svoje meje! V današnjem svetu velja načelo: Za pošteno delo pošteno plačilo in tega načela se moramo poprijeti tudi mi, če nočemo, da poginemo. Ali ni ponižujoče, da mora uradnik, ki je polovico svoje življenjske energije žrtvoval državi, sestradan delati v pisarni in gledati, kako mu družina hira vsled pomanjkanja?

Okrajni zastopi, tovarne, odvetniške pisarne in drugi zasebni uradi so uvideli nujnost zvišanja prejemkov svojih delavcev — manuelnih in duševnih — le državnemu nameščencu se ne ugodí. Točno in vestno uradovanje se zahteva od uradnika, zahteva se, da »stanu primerno« nastopa itd., nikdo pa ne vpraša, kje naj uradnik dobi moči in sredstva, da mu bo mogoče izpolniti vse težke naloge, ki se mu stavijo.

Povojne razmere je uradništvo upoštevalo tako, da niti ne sanja o tem, da bi prejemale take plače, ki bi mu omogočale nabaviti si primerne obleke. Tega danes niti ne zahtevamo. Samo za preživljanje nam gre in še to je nemogoče, če se nam prejemki takoj izdatno ne povišajo. Danes delamo dolgove, stradamo, naš ugled pada od dne do dne. Kljub temu se stavijo na nas velike zahteve in smo izpostavljeni neupravičeni kritiki onih, ki mislijo, da so državni uslužbenci tisti, ki »požrejo« vse davke.

Saj so dane možnosti, da se državni dohodki zvišajo potom davkov na breme tistih, ki jih zmorejo, n. pr. onih, ki danes plačujejo vsako ceno za luksuz, izbrane alkoholne pijače itd.

Omalovaževanje od strani merodajnih faktorjev je nadvse žalostno. Zdi se člo-

veku, da vidi prezirljiv posmeh odločujočih, ki mislijo, da se sme delati z »uslužbenci«, kar se hoče.

To ne gre tako naprej!

Mi, ki smo žrtvovali svoja leta, svoj denar, svoje živce za državo, moramo po-

vzdigniti z vso odločnostjo svoj klic in reči brez ozira na levo in desno: *Dovolj je!* Raje gremo v privatna podjetja, odvetniške pisarne, magari za delavce, ali pa se izselimo, kot bi še nadalje živeli tako življenje, polno poniževanja, nevredno življenja.

Turki prodirajo.

KEMALISTI NAPOVEDUJEJO POHOD V TRACIJO.

London, 20. sept. (Izv.) »Daily Mail« javlja: Zastopnik angorske vlade v Carigradu je izjavil napram generalu Harringtonu, da računajo Kemalisti na isto toleranco v Traciji kakor so jo bili deležni Grki v Mali Aziji. Turki nameravajo morje prekoračiti, da osvobodijo Tracijo. Proti zaveznikom pa bodo rabili orožje le v slučaju napada z njihove strani.

Belgrad, 21. sept. (Izv.) Vsi tukajšnji listi prinašajo vesti, da Kemal paša koraka proti Carigradu.

KEMAL-PAŠA ZASEDE NEUTRALNI PAS.

London, 21. sept. (Izvirno.) General Friderik Mournich brzojavlja listu »Daily Chronicle« iz Carigrada: Turška konjenica se polagoma zbira ob nevtralnem pasu in je vedno močnejša. Istotam se množe tudi turške čete in ogrožajo zavezniške posadke ob obali Dardanel. Kemal-paša je pozval svoje ministrstvo iz Angore v Smirno, kjer se je vršilo vevlačno posvetovanje o vprašanju: Ali vojna ali mir. Nervoznost krščanskega prebivalstva v Carigradu je vedno večja. Zavzelje Izmidia in Čanaka bi utegnili imeti še mnogo strašnejše posledice za Carigrad kakor jih je imelo zavzetje Smirne za Smirno. Angleški vrhovni poveljnik v Carigradu general Harrington je dal objaviti proglas, kjer izraža trdno odločnost angleške vlade, da se bo uprla vsakemu poskusu Kemalovih čet, če bi te ho-tele morske ožine prekoračiti.

Francoski general šef kemalističnega gen. štaba?

Berlin, 21. Iz sovjetskih krogov se razširja kot nekaj gotovega vest, da je šef generalnega štaba Kemalove armade znan francoski general Sarrault, ki se je svojčas podal v Angoro in stoji zdaj baje v turški službi.

Odredba Kemal-paše glede prebivalstva.

London, 21. septembra. (Izv.) Iz Carigrada javljajo, da je Kemal-paša odredil, naj se vse krščansko prebivalstvo iz Smirne in okolice preseli v notranjost dežele.

RUSIJA STOPA NA PLAN.

Pariz, 21. Jako značilno je, da francosko časopisje, ki je bilo Rusiji dozdaj nenaklonjeno, naenkrat z velikimi simpatijami spremlja rusko politiko v zadevi Carigrada in morskih ožin ter Angležev strši z Rusijo. Povdarja, da je generalissimus Kamenjev odpotoval na Kavkaz, kjer stoji en ruski armadni zbor, kateri da je namenjen za slučaj potrebe na pomoč Kemal-paši. Naravnost presenetljivo pa je, da francosko časopisje celo odobrava noto sovjetskega komisarja za zunanje zadeve Karahana (ki je, kakor znano, izjavil, da ima Carigrad pripasti Turčiji, vprašanje morskih ožin pa da se mora rešiti le sporazumno z Rusijo).

Resnično stališče Rusije.

London, 21. Čičerlin je nasproti dopisnik »Daily Expressa« v Berlinu izjavil: »Pogodba med Rusijo in Turčijo iz l. 1921 ne obvezuje Rusije, da bi Turčijo za vojno silo podpirala. Okoliščine pa morejo stališče Rusije izpremeniti. Kar se tiče morskih ožin, se mora svoboda plovbe nadzorovati od komisije, v kateri imajo sedeti predstavitelji vseh onih držav, katere mejijo na Črno morje.«

FRANCIJA PROTI ANGLIJI.

Pariz, 21. Celokupno francosko časopisje obsoja stališče Anglije v orientalskem vprašanju. »Petit Parisien« predložuje Angliji, da s svojo intransigentnostjo tla Turčijo v naročje Rusije, kar pomeni lahko v bližnji bodočnosti novo vojno.

»Victoire« opominja Anglijo, da za Kemal-pašo stoji ogromna ruska armada bodočnosti. Kar se tiče »Srbije«, francoski list dvomi, da bi se hotela zaplesti v afero, naperjeno pravzaprav proti Rusiji. Tudi za Rumunijo je nevarno nastopiti proti Kemal-paši, ker ima za hrbtno Rusijo. — »Echo de Paris« meni, da ima Anglija samo namen Kemal-pašo ustrašiti. »Temps« očita Angliji, da s svojim rožljanjem s sabljo otežuje mirovno akcijo Francije in Italije. Naj se zgodi karkoli: »Francija bo stala na straži in štiti svoje interese.« — »Liberté« piše isto.

NESOGLASJE MED ANGLIJO IN FRANCIJO GLEDE BRAMBE.

Pariz, 20. septembra. (Izv.) Lord Curzon je danes dopoldne obiskal francoskega ministrskega predsednika Poincaréja na Quai d'Orsay-ju. Razgovor med obema državnikoma je trajal do 2. ure popoldne. Razpravljala sta o orientalskem vprašanju sploh, posebej pa še o turškem. Anglija zastopa stališče, da je treba na vzhod odpustiti čete, Francija in Italija pa ste protivni temu naziranj, ker smatrata, da bi odpustiljanje čet na vzhod Turke še bolj razvnelo. Lord Curzon se je čutil temu stališču Francije in Italije opozarjal, da se to naziranje ne strinja s pogodbami iz leta 1915. in iz leta 1920. Na to je odgovoril Poincaré, da se nobena točka pogodbe ne nanaša na sedanji položaj. Dalje je izjavil Poincaré, da je Čanak za obrambo jako neprimkladen, ker bi imeli vojakovi morje za hrbtno. S Poincaréjem je popolnoma soglašal italijanski poslanik grof Sforza.

Posvet Poincaréa s Fochem.

Pariz, 20. septembra. (Izv.) Poincaré je imel danes po sprejemu lorda Curzona daljše posvetovanje z generaloma Fochem in Weygandom.

Nova konferenca.

Pariz, 20. sept. (Izv.) Poincaré, Curzon in Sforza so se zedinili v tem, da bi bilo umestno sklicati konferenco, na katero bi bile povabljene: Anglija, Francija, Italija, Japonska, Romunija in Jugoslavija.

Poročilo admirala Beattyja.

Pariz, 20. septembra. (Izvirno.) Admiral Beatty je danes na konferenci lorda Curzona s Poincaréjem podal obširno poročilo o pomorskem stanju. Poročilo je dopolnil admiral Grosset. Naslednja konferenca se vrši v petek.

MINISTRSKI SVET V LONDONU.

London, 20. sept. (Izv.) Danes so bili ob 6. uri 30 minut vsi ministri nenadoma pozvani na važno sejo. Seje se je udeležil tudi Churchill, ki je prišel iz Pariza v London ob 7. uri. Tudi Lloyd George je prišel nalašč zaradi te seje z dežele v London. Trdijo, da je bila sklicana ta seja zaradi poročil, ki jih je poslal v London lord Curzon o svojih razgovorih s Poincaréjem.

Angleška delavska stranka proti Lloyd Georgu.

London, 21. Včeraj se je vršil v »Kings-way-hall« v Londonu velik demonstracijski shod »Labour-party« proti orientalski politiki kabineta. — Strokovna zveza, »Trade Union«, prireja po celi deželi shode proti vojnim namenom Lloyd Georga. — Tudi konservativni krogi se izrekajo zoper vojaško akcijo.

Amerika — turkofilna.

Washington, 21. Vlada je amerškemu oddelku v Carigradu poslala nalog, da se ne sme udeleževati kakršnokoli vojaških akcij v Carigradu ali ob ožinah. Ameriška javnost je večalimani ali za Kemal-pašo ali pa za avtonomizacijo vzhodne Tracije pod nadzorstvom Društva narodov.

Položaj v Bolgariji.

ZLOMLJENA OPOZICIJA. — UPOR V TRACIJI.

Sofija, 21. sept. (Izv.) Vsled sklepa ministrskega sveta, da se postavijo vsi ministri, ki so povzročili narodovo nesrečo, pred sodišče, je zavladal po celi deželi mir. Opozicija je posebej vsled Wranglovih namer zgubila v ljudstvu zadnjo oporo. Voditelji opozicije se ne upajo na cesto, ker se boje, da ne bi bili napadeni.

Sofija, 21. sept. (Izv.) Tekom včerajšnjega dneva so se zunanji poslaniki in formirali v zunanjem ministrstvu o političnem položaju Bolgarije.

Sofija, 21. sept. (Izv.) Iz Trakije je došlo mnogo beguncev, ki pripovedujejo, da je v Trakiji nastal upor proti grškim oblastim, ker se ljudstvo noče več pokoriti njihovim odredbam.

Romunija za oboroženo pomoč Grški.

Belgrad, 21. sept. (Izv.) Vesti o mobilizaciji v Romuniji bodo resnične. Govori se, da je Romunija sklenila, da z vojaško silo pomaga Grški. Romunija namerja tudi našo vlado, da se ji priklopi.

Belgrad, 21. sept. (Izv.) Listi javljajo o velikem zbiranju boljševiških čet ob bosarabski meji.

Koncentracija naših čet?

London, 21. sept. (Izv.) Tukajšnji listi trdijo, da Jugoslavija osredotočuje čete na jugu države. »Daily Mail« pripominja, da je ta akcija obrambenega in ne agresivnega značaja.

Kongres krščanske mladine.

Varšava, 21. septembra. (Izv.) Dne 1. oktobra se bo tu pričel kongres krščanske mladine. Svojo udeležbo so prijavili tudi zastopniki kršč. mladine iz Jugoslavije, Češkoslovaške, Nemčije in Francije.

Rekonstrukcija češke vlade.

Praga, 21. sept. (Izv.) Glasilo Ljudske stranke »Lidové Listy« pišejo o povratku ministrskega predsednika dr. Beneša v Prago, da pomeni ta povratek, da je vprašanje rekonstrukcije vlade hitreje dozorelo, kot se je mislilo. Predestinirani ministrski predsednik poslanec Švehla se bo že ta teden pričel pogajati z raznimi strankami za vstop v novo vlado. »Tribuna« pa nasprotno poroča, da se bo na željo predsednika Masaryka rekonstrukcija vlade izvršila šele začetkom oktobra.

ODPLAČEVANJE FRANCOŠKEGA DOLGA ANGLIJI.

Pariz, 20. septembra. (Izv.) Francoska državna banka je angleški državni banki povrnila 2 milijona funtov. Doslej je odplačala francoska banka angleški nad 13 milijonov funtov šterlingov na račun svojega dolga.

ANGLEŠKO VABILO NEMČIJI.

London, 20. sept. (Izv.) Lord Robert Cecil je iz Ženeve odposlal podružnici društva narodov v London brzojavko, s katero izveka svoje obžalovanje nad okolnostjo, da Nemčija še ni prosila za sprejem v Društvo narodov. Pri sedaj vladajočem razpoloženju v Ženevi bi bila Nemčija gotovo sprejeta. S prošnjo za sprejem v Društvo narodov bi bila Nemčija dokazala, da je res demokratična država in prijateljica miru.

STAVKA TISKARJEV V VARŠAVI.

Varšava, 21. septembra. (Izv.) Tu je izbruhnila stavka tiskarjev. Mesto je brez časopisov. Stavci so sklenili začasno izdati informativen list pod imenom »Journal de Pologne«, ki je danes izšel.

KAMENEV NASLEDNIK LJENINA?

Berlin, 21. Iz Rige se poroča, da je bil Kamenjev naznačen za naslednika Ljennina, in da bo le-tega zastopal tako v svetu narodnih komisarjev, v delavskem in obrambenem svetu. Kamenjev velja za pristaša zmerne struie.

Senzacionalna razkritja o bančnih in političnih akcijah Pribičevičeve in Žerjavove skupine.

Zagreb, 21. (Izv.) »Slobodna Tribuna« objavlja danes članek »Borba oko Jugoštamp«, v katerem veli, da je bila l. 1920 osnovana »Jugoštampa« z glavnico 5 milijonov kron, katere je subskribirala »Slavenska banka«, in katere je imela v rokah »Riječ«, »Novosti«, »Agramer Tagblatt«, »Dva sata« in »Seloc«. Ti listi so en čas pisali proti Pribičeviču, češ da se je preveč približal Pašiću. Pribičevič je vsled tega hotel priti do večine delnice »Jugoštampe« in je poslal v ogenj ministra dr. Krizmana, da delnice na kak način zmanevira v njegove roke. Ker je »Slavenska banka« bila solastnica nekega od Angležev osnovanega petrolejskega podjetja, je minister Krizman ustavil nadaljnje vrtnanje petroleja, dokler se Pribičevič ne odstopijo delnice. Wilder pa je Krizmanu zagrozil, da to spravi v javnost, na kar je minister svojo namero moral opustiti.

Nato so začeli delati v tem smislu slovenski mladodemokrati, ki so poslali najprej v ogenj Antona Kristana. Ta je vložil v »Slavensko banko« 10 milijonov iz beljskega posestva in tako postal član ravnateljstva banke. Za njim so prišli dr. Žerjav, dr. Kramer, Kavčnik, Praprotnik in bratje Arko, ki so svoj namen skušali doseči s tem, da so začeli delati za fuzijo »Slavenske banke« z »Union-banko«. Ko je bila denarna kriza, je »Union-banka« posodila »Slavenski« okoli 70 milijonov kron. Tako

so mladini svoj namen dosegli. Potem ko so slovenski demokrati zlezli v »Slavensko banko«, je »Jugoštampa« začela pisati popolnoma za Pribičeviča in njegovo politiko.

Sedaj pa se stvar jame razvijati tako, da so slovenski demokrati po izvršeni fuziji odpovedali svoj podpis na sindikatski dogovor, kakor je bil dogovorjen pred fuzijo. Predsednik »Savenske banke«, ki se je temu postopanju protivil, je bil iz voda odstranjen. Kasneje se je stvar poravnala tako, da so ga prosili oproščenja, on pa jim je prodal vse delnice in iz banke izstopil. Tako je nova družba z glavnim maherjem Žerjavom prišla v posest večine delnice »Jugoštampe«.

»Slobodna Tribuna« pravi, da se sedaj odigrava zadnji akt tega škandaloznega kinematografskega političnega romana. Pribičevič namreč ni zadovoljen, da je »Jugoštampa« v rokah njegovih njemu sicer zvestih slovenskih prijateljev, marveč slejkoprej hoče sam s svojimi raježimi pristati nad njimi zavladati. Slovenski mladodemokrati pa delnice ne dajo iz rok tudi Pribičeviču ne, ker bi potem ne imeli več fondov in političnega vpliva. Da pa Žerjavovec prisili, da odstopijo denice, aranžira zdaj Pribičevič nanje napade in razna odkritja v sebi najzvestejših organih. Pribičevičeve akcije se udeležuje tudi hrvaški pokrajinski namestnik Demetrovič.

Burni prizori v ministrskem svetu.

SPOR RADI PREHRANE PASIVNIH KRAJEV.

Belgrad, 21. sept. (Izv.) Danes popoldne ob 4. se je vršila seja ministrskega sveta, na kateri je došlo do burnih prizorov med finančnim ministrom dr. Kumanudijem in ostalimi ministri. Notranji minister je poročal o stanju afere kraljeviča Jurija. Nato je prišlo na vrsto vprašanje prehrane pasivnih krajev. Minister Timotijević je zahteval, da se da brezobrestno posojilo nabavljivim zadrugam, da morejo nakupiti živila za pasivne kraje. Temu se je odločno uprl finančni minister

dr. Kumanudi. Prišlo je do burnih prizorov. Po dolgem prepiru je dr. Kumanudi zapustil sejo in se ni več vrnil. Sprejet je bil končno kompromisni predlog, da se stavi ta predlog na dnevni red narodne skupščine.

Muslimanska ministra Omerović in Vilović sta zahtevala takojšnje izplačilo haka. Ker vlada ni mogla dati nobenih garancij, sta ostala pri svojih demisijah. Ta zadeva se bo rešila, ko se vrne ministrski predsednik Nikola Pašić.

Muslimanska ministra demisionirala.

Belgrad, 21. (Izv.) Muslimanski klub je sklenil, da morata ministra Omerović in Vilović izvajati posledice, ako vlada ne dovoli izplačila haka. Posl. Korkut je danes med sejo ministrskega sveta prišel k obema ministroma in ju pozval, da ne pustita in da vztrajata na ostavki.

Belgrad, 21. (Izv.) Muslimani, ki so ostali v vladi, doživljajo vsak dan nove po-

razne. Ministra Omerović in Vilović sta zahtevala, da se definitivno reši vprašanje izplačila haka. Ker vlada tega ne more izvršiti — gre za več deset milijonov dinarjev —, je muslimanski klub sklenil, da morata ministra izvajati posledice. Na ostale ministre je ta sklep porazno učinkoval, ker s tem nastaja v zelo neugodnem času nova kriza.

Izmišljen razgovor z dr. Korošcem.

Belgrad, 21. sept. (Izv.) Današnja »Pravda« in »Vreme« prinašata intervjuv z dr. Korošcem. Vaš dopisnik se je o tem informiral pri dr. Korošču, ki je izjavil, da ni dal nikomur nikakega intervjuva.

Radikali za Protića.

Belgrad, 21. sept. (Izv.) V radikalni stranki vlada veliko nezadovoljstvo radi politike Nikole Pašića. Z vseh strani prihajajo pozdravi na Stojana Protića.

Pašić v Parizu.

Pariz, 21. septembra. (Izv.) Listi poročajo, da je jugoslovanski ministrski predsednik Nikola Pašić danes dopoldne dopel v Pariz.

Belgrad, 21. sept. (Izv.) Ministrskega predsednika Nikolo Pašića pričakujejo v Belgradu dne 25. septembra. Z njim vred se bo vrnil tudi zunanji minister dr. Ninčić.

VLADE NI...

Belgrad, 21. sept. (Izv.) V tukajšnjih političnih krogih s skepsko gledajo na delovanje Nikole Pašića, dr. Ninčića in tudi kralja v inozemstvu. Po vseh državah se vrše vsled napetega položaja trajne vladne seje, pri nas se pa ne morejo vršiti niti ministrske seje, čeprav je naša država zelo interesirana na orientnem vprašanju.

Za prehrano ni kredita.

Belgrad, 21. sept. (Izv.) Danes dopoldne se je pri namestniku ministrskega predsednika notranjem ministru Timotijeviću zglasil poslanec Jugoslovanskega kluba dr. Janko Šimrak. Razložil mu je težke prehranjevalne razmere v Dalmaciji, Hercegovini in v delu Hrvatske, ki so nastale vsled suše. Timotijević je odgovoril, da ministrski svet ni v tem oziru še ničesar sklenil in da se bo na današnji ministrski seji govorilo o tem vprašanju. Minister sam osebno je za dovolitev brezobrestnih posojil. Dr. Šimrak je ministra opozoril, naj se stvar čimprej reši in preskrbi pasivnim krajem še pred zimo potrebna živila. Ti-

motijević je odgovoril, da je največja težava, ker v proračunu ni nobenega kredita za prehrano pasivnih krajev in da bo morala dati tozadevno posojilo Narodna banka.

Prehrana pasivnih pokrajin.

Belgrad, 21. sept. (Izv.) Ker je vprašanje prehrane pasivnih krajev postalo najvažnejše, se je začel ekonomsko-finančni komite končno pečati s tem vprašanjem. To je v prvi vrsti zasluga poslancev Jugoslovanskega kluba, ki so zadnji čas odločno zahtevali, da se v tem oziru končno vendar kaj sklene. Vendar na današnji seji ekonomsko-finančnega komiteja v tem oziru ni došlo do nobenih konkretnih sklepov in se ni ničesar ukrenilo za pobijanje draginje.

Avtonomistična struja med muslimani zmaguje.

Belgrad, 21. (Izv.) Obe skupini muslimanov živahno agitirata v Bosni. Vsak dan se vrše shodi. Ljudstvo po večini obsoja Magljičeve politiko in odobrava avtonomistična načela dr. Spahije. Zanimiv shod bo dne 22. t. m. v Banjaluki. Za ta dan sta napovedali shod obe skupini, da pomerita svoje sile. Vladni muslimani so pozvali na shod ministra Omerovića, da bi s tem privabili več ljudi. Danes se je minister Omerović odpeljal v Banjaluko.

Tretja struja v JDS.

Belgrad, 21. (Izv.) Ministra dr. Krstelj in Marinković se na vso moč trudita, da bi poravnala spor v demokratskem klubu. Vsakega demokratskega poslanca, ki pride v Belgrad obiščeta in nagovarjata, naj se ne izjavi niti za eno niti za drugo skupino, marveč naj ostane nevtralen.

Belgrad, 21. (Izv.) Dr. Krstelj je sklical sejo demokratskega kluba in glavnega odbora na 1. oktobra.

Belgrad, 21. sept. (Izv.) Na poziv ministra Pribičeviča, da se organizacije demokratske stranke izjavijo proti Davidoviću, prihaja čim več nepovoljnih odgovorov. Danes je došlo iz Dalmacije več od-

govorov, ki se izjavljajo za politiko Davidovića in izražajo željo, da se klub v tem smislu opredeli. Neugodni odgovori so vplivali na Pribičeviča, da je pričel popuščati, da reši svoj položaj.

Kristanovo gospodarstvo.

Belgrad, 21. sept. (Izv.) Kakor je vaš dopisnik že javil, je nastal med vlado in upraviteljem državne imovine Belje g. Antonom Kristanom spor, ker je g. Kristan zahteval preveč procentov na račun dohodkov Belja. Belgrajski listi pišejo, da je nastal spor radi načina gospodarstva G. Kristana. Vpisal v knjige več dohodkov, samo da dobi več procentov. Letos je vpisal v knjige dohodke od prodaje dreves, ki so rastle nad 100 let. Spremenil je prejšnje cene v sedanje in jih zaračunal med dohodke. »Novosti« poročajo o tem z velikimi črkami na uvodnem mestu in pišejo: »Dokler bodo oblasti čuvali ljudi à la Kristan, ne bo reda in vrstila se bo afera za afero.« Danes je odpotoval v Belje finančni minister dr. Kumanudi s kontrolnim parlamentarnim odborom, da preišče celo zadevo.

Kraljevič Jurij vztraja.

Belgrad, 21. sept. (Izv.) Zadeva kraljeviča Jurija še ni končana, nasprotno se

je poostрила. Včeraj je obiskal kraljeviča Jurija notranji minister Timotijević in ga skušal pregovoriti, da še pred kraljevim prihodom odpotuje v Niš. Kraljevič Jurij je izjavil, da ostane v Belgradu, pa naj se zgodi, kar hoče. Finančni minister Kumanudi je odredil, da se kraljeviču Juriju apanaža ne izplača, dokler ne gre v Niš.

Razmejitve med Mažarsko in Jugoslavijo.

Zeneva, 21. (Izv.) Včeraj popoldne se je vršila tajna seja komisije Društva narodov. Delegat Hymans je poročal o razmejitvi med Mažarsko in Jugoslavijo. Sklenilo se je, da se zasllišijo v prih. seji zastopniki obeh interesiranih držav.

NUNCIJEV PRIHOD V ZAGREB IN LJUBLJANO

Belgrad, 21. sept. (Izv.) Papežev nuncij msgr. Pelegrinetti je danes odpotoval za nekaj dni v Zagreb. Obiskal bo tudi Ljubljano.

RUSKE SOLE.

Belgrad, 21. (Izv.) Ministrski svet je na predlog Pribičeviča sklenil, da vse šole ruskih beguncev spadajo pod ministrstvo za prosveto. To je nov način, da se pomaga Wranglovcem.

Razorožitvena komisija.

FRANCOSKI DELEGAT JUVENEL ZA SOLIDARNOST EVROPE.

Zeneva, 21. (Izv.) Danes je imela sejo 3. komisija Društva narodov, ki se je pečala z vprašanjem razorožitve. Francoski delegat senator Juvenel je utemeljeval svojo resolucijo v prilog razorožitve. Dejal je, da Francija ve, da bo le solidarnost napravila države Evrope močne in da se ne smejo vedno le sklicevati na intervencijo. Države Evrope si morajo v gospodarski bedi najprvo same pomagati, potem tudi pomoč Amerike ne bo izostala. Povsod v Evropi vlada velika beda. So države z ničvredno valuto; te ne morejo ničesar kupovati. So dežele z visoko valuto; te ne morejo ničesar prodajati. Oboji so še na slabšem ko Francija. Gospodarski položaj je danes tak, da ima isto blago v raznih deželah Evrope razne cene; denar posameznih držav ima v raznih državah različno vrednost. To pomeni v kulturnem oziru globok padec. Ta mizerija pa izvira odtod, ker so države Evrope l. 1914 svoje gospodarstvo naslonile na moratorije; sedaj pa ne najdejo več izhoda iz tega položaja.

Nemčija misli, da je njen izhod edinole ta, da ji ni treba več plačevati obveznosti; druge države vidijo, da imajo več dolgov ko premoženja. Zato je treba ugotoviti povsod pravo stanje ter postaviti pravo bilanco in izvesti pravo inventuro. Načelo pa mora biti: Proč z moratoriji in pogodbami, ki na njih slone. K sreči ni treba revidirati mednarodnih pogodb, ampak le račune. Z eno besedo: Treba je javnih računov. Problem reparacij je treba zvezati s problemom dolgov. Oba vprašanja sta dejansko v zvezi med seboj. Eno se brez drugega ne da rešiti. V bodočnosti nam je pričakovati zveze med državami. Gospodarska moč pa je pogoj politične moči. Evropo je treba začeti ustvarjati, Evropa mora začeti smatrati za prvo nalogo, izbrisati sledove vojske. Vsi narodi pa morajo priznati, da noben ne bo vsak za se deležen rešitve. Ali solidarnost v poginu, ali solidarnost v rešitvi. — Nato je izjavil zastopnik Anglije delegat Fisher, da sprejema Juvenelovo resolucijo.

Politične novice.

+ Hinje. — Poslanec Škulj je imel tu shod. Može se pozorno slediti njegovega poročila ter enoglasno odobravalu za držanje Jug. kluba.

+ »Žalostni pojava.« Celjska »Nova Doba« piše pod tem naslovom: »V nedeljo 7. t. m. je imel ravnatelj Kmetijske šole v Št. Jurju ob j. ž. krasno predavanje, kako se naj hrani sadje čez zimo. A žali Bog ni bilo več poslušalcev kakor gojenci in še štirje drugi, od katerih je bil pa samo eden kmet. Vzrok temu je bil, ker je imel dr. Korošec pred cerkvijo javen shod...« — Res žalostno — za liberalce, G. ravnatelju bi pa svetovali, ako mu je za stvar, o čemer ne dvomimo, da takih predavanj ne prireja ravno na tak — edini dan v letu — ko ima dr. Korošec napovedan shod! To bo tudi bolje za šolo in — g. ravnatelja!

+ Dr. Kukovec snubi. Lani so snubili mladoliberalci socialdemokrate, ker je stavil dr. Žerjav nanje velike svoje upe. Ker pa je temu politiku menda usojeno, da mu končno vsi politični upi splavajo po Ljubljani, izraža sedaj dr. Kukovec, ki rad snubi na vse strani, skomine po zvezi z narodnimi socialisti. V Prekmurju je miroljubno prebivalstvo, ki potrpežljivo poslušala politične ekspozije dr. Kukovca, ki so se jih povsod drugod že naveličali, in mu privoščijo njegovo fiksno idejo, da vsi radovedneži za skrahirano politiko demokratskih centralistov kar gorijo. To dobro ljudstvo si je dr. Kukovec izvolil za potrpežljivo poslušalstvo in mu je v nedeljo 17. t. m. v Murski Soboti razlagal, da so se narodni socialisti zvezali s konservativnim desnim krilom liberalne stranke in očita slednjim zategadelj izdajstvo. Narodnim socialcem šteje to v velik greh in jim napoveduje kazen za petami — razume se, ako se ne zvežejo raje z žerjavovci, ki bi si radi podaljšali življenje na račun drugih. Radovedni smo, kakšen odgovor bo dobil na te svoje trditve politični ženin dr. Kukovec.

+ Strah na dve strani. Pribičevičev belgrajski organ »Pravda« smatra Protićeve akcije proti Pašićevemu režimu v radikalni stranki za nevarno in vidi v njej rušenje belgrajskega, t. j. režimskega bloka in vpostavitve zagrebškega bloka. Opozarja radikalno stranko, naj se pazi in ne zapu svojih kompaktnosti, ker živi Protić med radikali vendar isti ugled kakor Pašić. Od kdaj je demokrate, najhujše na-

sprotnike radikalov, tako strah zanje? Znak političnega položaja!

+ Avtonomija za vzhodno Galicijo. Poljska vlada je izdelala za vzhodno Galicijo poseben zakonski načrt glede avtonomije Galicije, čegar glavne določbe so sledeče: Okrožja Lvov, Stanislaw in Tarnopol dobe samoupravo, katere najvišji organ je okrožna zbornica. V njeno kompetenco spadajo vse cerkvene in šolske zadeve (izvzemši vseučilišča), javna dobrodelnost, zdravstvo, cestne in železniške zadeve in agrarna reforma. Okrožne zbornice sklepajo o teh zadevah zakone, ki jih potrjuje predsednik poljske republike (ne pa minister oziroma kakšen veliki župan, kakor to določa vidovdanska ustava). Člani okrožne zbornice ali »sejmac« se ločijo v rusinsko in v poljsko zbornico. Vsaka od teh sklepov v narodnostnih vprašanjih mora biti mostojna.

Dnevne novice.

— Tretja obletnica Borštnikove smrti. Jutri preteče tretje leto, odkar je umrl Ignacij Borštnik, ki se more po pravici šteti med ustanovitelje naše dramske umetnosti in modernega slovenskega gledališča sploh. Bil je tudi naš največji dramski umetnik, ki mu gre kot ustvaritelju nedosežnih tipov nesmrtna slava. Borštnik pa tudi po smrti ne žanje hvaležnosti, ki si jo je zaslužil po svojem velikem kulturnem delu za slovenski narod in mi ne čitamo, da bi bilo komu padlo v glavo se ga jutri spomniti s kakšno prireditvijo; rajnik še nagrobne spomenika nima. Vršil se pa po njem 23. t. m. ob 9. uri zjutraj v frančiškanski cerkvi žalna sv. maša, na katero so vabljeni vsi njegovi častilci in prijatelji.

— Nova postava za ameriške izseljenke? Ameriški listi poročajo: Delavski tajnik vlade Davis, pod čegar kontrolo se nahajata tudi naseljevanje v Zedinjene države, se je izjavil, da je sedanja postava, ki omejuje naseljevanje na 3 procenote narodnosti, zastarela, ni več primerna za sedanje čase ter da se mora nadomestiti z novo. Najboljši naseljenci ne prihajajo več v Ameriko kot so svoje čase. Tujezemsko vlado imajo veliko besedo in moč pri odločitvi kdo sme in kdo ne sme v Ameriko. Radi tega bo delavski tajnik predlagal, da se naselniška postava spremeni. Mr. Davis je mnenja, da je treba nove naseljence ob prihodu v Ameriko podvreči posebni preskušnji, in sicer duševni in fizični. Šele tedaj bo Amerika dobivala prave naseljen-

e. Poleg tega pa je Mr. Davis ponovno prišel na dan s predlogom, da se vsako leto vsi tujezemci preštejejo v Ameriki, namreč vsi oni, ki še nimajo drugega papirja. Vsi ti ljudje bi morali biti zapisani v vladnih zapisnikih, in vsak kdor nima drugega papirja, bi moral plačevati vsako leto poseben davek. Na ta način pravi Mr. Davis, bi bilo Ameriki mogoče poznati vse svoje sovražnike, ki se vtihotajo v Ameriko in pridigajo tu prevratne evropske ideje. Na ta način bi bilo Ameriki tudi mogoče deportirati takoj vse nezaželjene elemente.

— Iz Loškega potoka. V nedeljo je opet oživela naša dvorana. Prišli so namreč k nam Orli iz Sodražice in vprizorili v njej peterodejanko »Črnošolec«. Zelo pripravna igra za podeželske odre. Igrali so večinoma samo kmetski fantje in dekleta. Občinstvo je z vso pazljivostjo sledilo celemu razvoju igre. V prireditvi smo vsekakor videli več kot samo dobro voljo, katero je povdarjal tov. Lavrič v svojem pozdravnem govoru, kateremu sta sledili še dve pevski točki. Zahvaljujemo se Vam za vso prireditev in Vam kličemo še na večkratni obisk, ki nam bo gotovo dal lep užitek kot preteklo nedeljo.

— Iz Toplice na Dolenjskem nam pišejo: Imeli smo hudo suho poletje in smo dolgo zastoj pričakovali dežja, zlasti za jesenske poljske pridelke. Navsezadnje pa smo dobili dežja, da ga je bilo prej preveč kakor pa premalo. — V bližnjih dneh se odpre telefonska govorilnica, kar je vsekakor spomina vredno. No pa tudi na pošti v Vavti vasi se vrše dela za telefonsko centralo. Da bo s telefonom občinstvo jako ustreženo, ni treba še posebej povdarjati. Prav hvaležni smo poštnemu ravnateljstvu v Ljubljani, da se je tudi naših krajev malo spomnilo.

— Požar. Iz Hinj nam poročajo: Požar, povzročen po streli, je 15. septembra v vasi Lazina uničil dvema posestnikoma gospodarska poslopja. Škoda je velika, zlasti še, ker je zgorela skoraj vsa mrva.

— Osebnosti. Za sodnike lajke iz trgovskega stanu pri deželni sodišči v Ljubljani so imenovani Rudolf Bunc, dr. Janko Kersnik, Janko Lenassi, Josip Medved, Josip Urbanc in Edvard Voltman. — Višje deželno sodišče je imenovalo pravne praktike dr. Iga Grudna, Josipa Turka, Franja Juharta in Valentin Bidovca za avskultante.

— Z našega vseučilišča. Ministrski svet je imenoval za juridično fakulteto ljubljanskega vseučilišča profesorja subotiske juridične fakultete dr. Gjorgija Tasiča za izrednega profesorja filozofije, civilnega prava in državnega prava ter dr. Mirka Kostića za izrednega profesorja statistike in ekonomske politike.

— Upokojenci so: major Bogomir Burgstaler, administrativna kapetana F. Kaiser in F. Petelin ter administrativni poročnik F. Kos.

— Nesreča na Triglavu. V Triglavski steni blizu Luknje se je bržkone ponesrečil neki turist, Čeh, ki je šel v velikem snegu (1 m) na Triglav, pa ga ni bilo nazaj v Aljažev dom. — Varnost, ki je iskala ovce pri Luknji, je slišala njegove klice v nedeljo zvečer, ter v ponedeljek jutraj ob pol 10. uri. Potem so se skale doli vdrle in se je nekaj črnega doli valilo (ali človek, ali naribnik). Šla je povedat dvema vojakoma (Vrančevcem), ki pa nista imela priprave, potem v Aljažev Dom, da ga iščejo. Svetnik Aljaž je tudi Mojstrani naročil ljudem in orožnikom, pa ga niso našli. Vahica je potem klicala, pa se ni več oglasil.

— Dražba barak. Svoječasno objavljeni dražbeni oklice prodaje treh barak invalidskega doma Dol. Toplicah se v toliko spremeni, da se bo edenega dne t. j. dne 30. septembra 1922 prodalo za javni dražbi le dve baraki. Izključna cena je 5000 dinarjev, varščina, katero morajo udeleženci položiti pred začetkom dražbe, pa znaša 2.600 dinarjev.

— Avtomobilna nesreča. Šofer avtodelenja travske divizije Andrej Zbor je vozil proti Kraju. Radi spolzke ceste se je pa avtomobil na ekem ovinku prevrnil in pokopal šoferja pod seboj. Šoferja, ki je težko poškodovan, so prepešali v ljubljanski bolnišnici.

— Od planinskih koč se bo zatvorila Aleksandrova koč pod Triglavom 25. septembra 1922. Zato ostalih koč se bo pravočasno objavila.

— Popravek. V našem poročilu o ustanovitvi Jugoslovanske hipotekarne banke se nahajajo odoborniki tudi dr. Lovrenčič. Izvedeli smo, da v odboru ni dr. Lovrenčič (Ivan), ki nima s to banko nič opraviti. Najbrž se je zamenjal s gospodom Lavrenčičem (Josipom).

— Revrenčičev doklad. Delegacija ministrstva financ v Ljubljani objavlja uradno: Po pojasnilih generalne direktije posrednih poreza dne 5. septembra 1922, št. 21.681 so prošnje, položene v rešitve zadevajoč reguliranje draginskih doklad državnih nameštencev takse proste, ako se jim prošnja ugoditi. Na potrditvi v zmislu čl. 24 o teh draginskih dokladah (Ur. list št. 70, kos 27 — 1922) pa se mora označiti, da so izdana na reguliranje službenih prejemkov in da so kot take takse proste. Ako se pa ugotovi, da prošnje ne pripadajo zahtevane draginske doklade, se mora plačati taksa tako za prošnjo kakor tudi za negativno odločitev (glej razglas delegacije ministrstva financ št. B II 1179-1922, ki izide v najkrajšem času v uradnem listu.)

— Velika goljufija na carinarnici v Zagrebu. Pedatersko podjetje Schenker & Co je javilo za prebrskanje policiji, da je prišlo na njegov naslov 100 kg usnja. Ker pa je neki uslužbenec fakturo izdal, niso mogli blaga pravočasno dvigniti. Med

tem pa je carinarnica odredila prodajo nedvignjenega usnja. Kljub fakturni vrednosti od 1.200.000 K so pretkani cariniki enilni blago še izpod 800 kron, samo da ni bilo treba prodaje blaga naznaniti v časopisju s trikratnim oglašom, kakor to velevalo predpisi za nad 200 dinarjev vredno blago, ampak da so lahko prodali blago takoj. Na dražbi so usnje prodali za 24.000 kron, neki trgovec pa je takoj dal zanj 250.000 kron. Ko je policija carinike vprašala, kako da je bilo mogoče ceniti 1.200.000 kron vredno blago samo na 800 kron, so se prizadeti izgovarjali sem in tja, končno pa so se tako zapletli v svojih zagovorih, da je policija vse udeležence te lepe družbe zaprla.

— Napad. Kmet Josip Kronvogel iz Jarenine se je peljal obiskat svoje sorodnike pri Sv. Boltenku v Slov. goricah. Ko se je peljal mimo gozda, ga je nenadoma napadel našemljen lopov. Kronvogel je hitro pognal konja. Lopov pa je za njim streljal in ga ranil. Rana ni nevarna.

— Draginja v Zagrebu. Jajca stanejo 6—8 kron komad, gobe stanejo 40 kron kila, mleko pa 14—16 K liter. Perotina je postala dostopna le še najbogatejšim ljudem. Hren prodajajo po 80 kron kilo.

— Zaradi ponarejanja menic je zaprla belgrajska policija trgovca Izidorja Haro, ker je poskušal s ponarejeno menico priselapariti nad pol milijon kron.

— Nov zakon za kinematografe. Sporazumno z ministrstvom prosvete je izdelalo ministrstvo notranjih zadev zakonski načrt, ki predvideva strogo cenzuro filmov in zahteva od lastnikov kinogledališč tudi vpeljavo besedila v cirilici.

— Stekel pes je obgrizel v Sarajevu 15 oseb. Vse poškodovane so poslali v Zagreb v Pasteurjev zavod.

— Ponosen oče. Pred nekim angleškim sodiščem se je zagovarjal 16 leten fant, ker je kradel jabolka. Sodnik ga je obsodil na 25 šilingov globe ali pa 1 mesec zapora. Ko je bila obsodba razglašena, se je oglasil fantov oče: »Jaz ne plačam nič, fant naj seidi! Ko sem bil jaz 16 let star, sem tudi jabolka kradel in svoj mesec odsedel!«

— Stanovanjske razmere v Moskvi. Rusko-angleška družba za obnovo Moskve je ugotovila, da je bilo 1. 1918. v Moskvi 27 tisoč hiš z 231 tisoč stanovani. Danes je v Moskvi 24 tisoč hiš s 163 tisoč stanovani, med temi pa jih je nad 60 tisoč neporabnih.

— Vlom. Dne 16. septembra je bilo vlomljeno po neznanih storilcih pri kočarju Matiji Korošinu v Nadgorici in odneseno več obleke v skupni vrednosti nad 10.000 K. O tatovih ni sledu.

— Iz centralne akademске menze v Zagrebu. Odbor Centralne akademске menze v Zagrebu daje studentima visokih škola v Zagrebu na znanje, da se odprtje menze odgađa na 16. oktobar o. g. i to s razloga, što je prema dobitnim informacijama Financijalski odbor Narodne Skupštine po Pokrajinskoj upravi za Hrv. i Slav. predloženo svotu od pet milijuna kruna za Centralnu akad. menzu u Zagrebu iz proračuna brisao, a po Pokrajinskoj upravi, rektoratima visokih škola u Zagrebu i po ovom odboru poduzeti koraci, da se potrebni iznos drugim načinom osigura, nalaze se još u tečaju. — Toga radi moći će od 16. oktobra o. g. dobivati prethodno opskrbu (objed i večeru) u Central. akad. mensi samo oni studenti visokih škola, koji unapred plate potpunu opskrbu taksu, koja će iznašati dnevno oko 55 do 60 K pošto se pogodovne cijene za sada davati ne mogu. Primjećuje se, da će se i ta taksa od vremena do vremena odredjivati prema tržišnim cijenama. — Oni studenti, koji reflektiraju na opskrbu u Central. akad. mensi uz platež potpune opskrbe takse imaju se bilo pismeno ili usmeno prijaviti odboru najkasnije do 10. oktobra o. g. — Podjednako se naznanjuje studentima, da su počam od 1. oktobra o. g. radi porasta režijskih stroškova ustanovljene takse za stanovanje u Djačkim domovima Hica 88 i Vojarna vojvode Putnika sa 200, 150 i 100 kruna. Besplatna se mjesta podjeljivati ne mogu. Zagreb, 20. sept. 1922. — Z odboru Centralne akademске menze: Dr. Čačković, predsjednik. Marić, tajnik.

Štalarske novice.

Š Tretja smrtna obsodba v Mariboru. Včeraj se je pred mariborsko poroto zagovarjal 33 letni brezposelni slikar Alojzij Polak iz Velikega Kocjana, pristojen v Kapelo. Obtožen je bil, da je dne 4. februarja 1922 zavratno umoril trgovca z deželni mi pridelki Riharda Rosenfelda z Brega pri Ptuj. Polak je napadel Rosenfelda v družbi svojega tovariša, katerega pa ni hotel izdati, v Rosenfeldovem skladišču v Podvincih, mu z nožem zadal več smrtnih ran in oropal 2 zlata prstana in listnino z 10.000 kronami. Polak je predsedel v ječi že 14 let. Zadnjič je prišel iz ječe 18. januarja 1922. Svoje dejanje je trdovratno tajil. Skušal je dokazati svoj alibi, pa se mu ni posrečilo. Porotniki so stavljeno vprašanje, glaseče se na zavraten umor, soglasno potrdili, nakar je bil Polak obsodjen na smrt na vešalih.

Š Občinsko mesnico je sklenil otvoriti celjski občinski odbor.

Gospodarstvo.

ZITNI TRG.

Položaj na žitnem tržišču je nespremenjen. Vsled padca inozemskih deviz na domačem trgu, ni nobene kupčije, ker so komentari prepričani, da bodo kupili pozneje lahko cenejše. Ponudba je razmeroma velika, povpraševanja pa malo. Končno izgleda, da dobimo v najkrajšem času na našem trgu američansko, romunsko in mogoče tudi bolgarsko moko, ki bo cenejša kot naša. Vsled tega je verjetno, da bodo

cene žitu padle. Samo koruzi je cena žitu čvrsta. — Eksport je popolnoma prenehal, ker ni mogoče vsled visoke carine eksportirati.

Na novosadski produktni borzi so bile cene žit sledeče: pšenica 16.00 K, ječmen 14.50 K, oves 12.00 K, pšenična moka (št. 0) 24.00 K — 24.48 K, krušna moka št. 6 21.50 K, koruza 14.20.

* * *

g Direktna telefonska zveza Ljubljana—Belgrad. Poštno in brzojavno ministrstvo je odredilo, da se še to leto izdela telefonska proga s 4 mm debelo bronasto žico iz Belgrada do Ljubljane in sicer preko Zagreba, Senice in Trebnjega. Predela se že dovršena. V kratkem se prične z delom.

g Kroženje češkoslovaških državnih bankovcev se stalno manjša. Kakor se da posneti iz izkaza bančnega urada z dne 7. sept. se je skrčilo kroženje čeških državnih bankovcev proti poslednjemu izkazu za 104.6 mil. č. K. Na omenjeni dan je tvorilo dovoljeno kroženje 11 milijard 251.055.215, medtem ko je tvorilo dejansko kroženje samo 10.066.720.386, torej je za 1.184.334.828 č. kron manjše.

g Češki državni proračun izkazuje za leto 1923. 1 milijardo 200 milijonov čeških kron primanjkljaja. Vsled padanja blagovnih cen na Češkem pa upajo ta primanjkljaj znatno skrčiti, ali pa popolnoma odpraviti.

g Uspeh lvovskega velesejma. Kolikor se je doslej dognalo, se je napravilo na lvovskem velesejmu kupčij za več kakor 32 milijard poljskih mark. Največ blaga so pokupili romunski, južnoslovanski in pa avstrijski trgovci.

g Cene petroleja. Uprava monopola prodaje petroleja po 24 K kilogram.

g Padanje cen na Angleškem. V Angliji padajo cene živilom hitro in konstantno ter bodo kmalu dosegle svoj predvojni nivo.

g Znižanje obrestne mere na Češkoslovaškem. Češkoslovaške banke so sklenile znižati obrestno mero pri posojilih in sicer za pol odstotka.

g Kovani denar na Poljskem. Poljski finančni minister je odredil izdati kovan denar in sicer po 5, 10 in 20 poljskih mark.

g Zlata valuta v Rusiji. V moskovskem gospodarskem sovjetu je izdelan podroben načrt o zlati valuti. Načrt bo predložen desetemu zasedanju vseh ruskih sovjetov, ki se bodo sestali v mesecu decembru. Kot temeljni fond bo služilo 150 milijonov rubljev v zlatu. Od tega morajo dati trusti in industrialci 100 milijonov.

g Lire plačilno sredstvo na Reki. Na Reki bodo ves v prometu se nahajajoči denar zamenjali v lire, ki bodo edino obligatno plačilno sredstvo.

BORZA.

Curij, 21. sept. Devize: Pešta 0.19½, Berlin 0.38, Italija 22.55, London 23.80, New York 584½, Pariz 40.90, Praga 16.10, Dunaj 0.00¾, Sofija 3.10, Zagreb 1.77, Varšava 0.07, Holandska 207.50, Brüssel 38.60. Valuta: n. a. krona n.00¾.

Zagreb, 21. sept. Devize: Pešta 2.65—3.05, Berlin 4.80—5.10, Italija 286.50, London 300.50—306.50, New York 69—69, Pariz 5.04—5.05, Praga 203—207, Dunaj 0.09325—0.09825, Zürich 12.67—12.87, Valute: nem. marke 4.90, it. lire 280—290, fr. franki 4.96, čsl. kruna 193—201.50.

Prosveta.

pr Kratka zgodovina katoliške Cerkve za šole je pravkar izšla. Z 20 slikami. Spisal Alojzij Stroj, stolni kanonik v Ljubljani. Druga izdaja. Cena vezani knjigi 26 Din. — Založila Jugoslovanska knjigarna v Ljubljani.

pr Instrumentalni pouk na konservatoriju Glasbene Matic v Ljubljani. Splošno pomanjkanje izurjenih in popolno izvežbanih godbenikov instrumentalistov ne le pri Slovencih, ampak v Jugoslaviji sploh, je splošno znano. Da se vzgoji naraščati tudi v tem oziru, je sklenil odbor Glasbene Matic v Ljubljani tudi v tekočem letu obdržati pouk instrumentov, in sicer čela, kontrabasa, flavte, oboe, klarineta, roga, trobente in pozavne, katere instrumente poučujejo sami absolvirani konservatoristi, ki so obenem tudi praktični godbeniki. Ravnateljstvo konservatorija vabi mladeniče, da se posvetijo temu pouku kot življenjskemu poklicu, ki jim po kratki dobi nudi stalen in dober kruh. Zato pozivlja ravnateljstvo konservatorija vse one gojence, ki nameravajo v ravnokar začetem šolskem letu obiskovati instrumentalni pouk v zgoraj navedenih instrumentih, da se vpišejo vsaj do 28. t. m. v pisarni Glasbene Matic, Gosposka ulica št. 8, kajti dne 1. oktobra se začne z rednim poukom. Po izvršetku študij dobi gojenci absolutorij konservatorija, ki jih usposablja, da so lahko člani ne le velikih orkestrrov doma, ampak po celem svetu. Ukovina za vsak instrument znaša 240 kron mesečno. Na ta razpis prav posebno še opozarjamo dirigente raznih godb v Sloveniji, da priporoče svojim izvršujočim članom, naj se poslužijo dobrote sistematičnega pouka. Zunanji učenci olajšuje prihod k pouku dijaška železniška karta, katero dobi lahko vsak reden gojenec konservatorija. Če hojemo v orkestralni glasbi napredovati, je osamosvojitve tudi na tem polju neobhodno potrebna. Učence-instrumentaliste se bo v ozira vrednih primerih deloma ali popolnoma oproščalo ukovine in se jim bo šlo pri nabavi instrumentov v vsakem oziru na roko. Tudi učenel višjih razredov srednjih, obrtnih in trgovskih šol kakor tudi slušatelji univerze naj bi se posvečali instrumentalnemu študiju, da bodo pozneje kot godbeniki-amaterji mogli sodelovati pri orkestrih, sinfoničnih prireditvah, fanfarah itd.

pr Slovensko narodno gledališče v Mariboru. Različna so mnenja o umetnosti te ali one panoge. Večina jo pač sodi po primeri: v kakšnem

sorazmerju je k strasti, želodeu — in žepu. Drugi nimajo zanj najprostejšega smisla, in tako raste vrsta na dolgo. Zato bi se težko zedinili v pravišnju: ali nam je gledališče potrebno? Alf je prav, da ga podpira tudi država? Pravi odgovor se glasi: gledališče, ki je resničen hram umetnosti, je spojeno tesno s kulturno svojino vsakega naroda in je nujno, da ga ima in goji vsak narod. Če imamo Slovenci začasno dvoje gledališče, je njiju obstoj in razvoj ravno tako za deva nas vseh, da, prav nas vseh, kakor se brigamo za vsakdanje jelo in odelo. Gledališče pa mora biti seve res naše, umetnost v njem naša, ker za tuje naj se briga pa tuje. To je treba pribiti takoj ob začetku nove sezone: kajti vedno se smemo podvomiti: ali ne bi bilo v javnosti več zanimanja za usodo recimo kakšnega cirkuša, ali za obstoj slovenskega gledališča. Gledališče pa mu mora biti: narodna samozavednost in ljubezen do slovenske umetnosti! — Slovensko narodno gledališče v Mariboru nima jasnega neba nad seboj. Tudi letos se bo treba boriti za — denar. Kaj pomagajo vsi nasveti in načrti, če jih ni mogoče uresničiti! Tekoča sezona bo gledališče ali ohranila in dvignila, ali pa morda pokopala. Dasi je repertoarni načrt pester, smo pa vendar radosni: kako bo udeležen, ker po tem bomo sodili umetniško vrednost gledališča. Želimo, da bi bila naša sodba dobra, vnaprej ne rečemo ničesar. Repertoarni načrt za dramo ima vsekakor pre malo slovenskih del in sicer 1 samo — I. Cankar, Hlapci — in še to je ponavljanje! Izgovor, da Slovenci nimajo za gledališče nič primerne, je tolikokratna laž, kolikorkrat je kdo izgovoril ali zapiše. Zakaj ni n. pr. v načrtu dr. A. Remčeva noviteta »Užitkarji«, ki bo uprizorjena in še morda katere druge? Ali so slovenske drame res samo za kratek čas avtorjev? V življenje, na oder z njimi! — Tekoča sezona 1922-23 je bila odprta 9. septembra z B. Smetanovo opero »Prodana nevesta« po režiji E. Rumpala, ki je pel Kecal. Predstavi se je poznalo, da manjka dobrih solistov (Ljudmila, Miha, Kata, kome-dijant) — in izvežbanega zbora. Gotovo, da so storili vsi od sodelujočih, kar so zmogli, a pomanjkljivosti so očividne. Razmeram in sredstvom primerno pa je bila predstava prav dobra in je občinstvo gotovo zadovoljilo. Kakšne možnosti bo pokazalo letošnje umetniško oboje, med katerimi ni več imena vrednih starih moči (Skrbinšek, Škerl, Dragutinovič, Šimenc, Mezgec), nas bodo poučile pa prve prihodnje predstave.

Joso Josta.

pr »Klaverjev koledar 1923«. Ga priporočamo vsem našim bralcem in prijateljem misijonov. Se odlikuje, kot druga leta, tudi letos vsled svoje lepe vsebine in slik. Cena 2 Din. Pri naročbi 12 izvodov eden povrhu.

pr »Misijonski koledarček za mladino 1923«. Ga priporočamo najtopleje vsem starišem in katehetom kot lepo in zdravo berilo za našo ljubo dečo. Cena Din 1.25. Pri naročbi 6 izv. eden povrhu. — Oba koledarčka se naročata pri Družbi sv. Petra Klaverja, Ljubljana, Miklošičeva cesta 3. Naj bi našla prav mnogo prijateljev misijonov, v katerih prid se prodajata.

Razpis nagrad za skladbe.

Uredništvo »Pevca« razpisuje po dogovoru z art. odsekom »Pevske Zveze« tri nagrade: po 2000, 1500 in 1000 kron za tri pesmi (meš. zборе), ki naj bodo glasbene na višku, po vsebini in obliki pa take, da jih zmore večina naših zborov. Obsegajo naj 2 do 3 strani »Pevčev« priloge. Rok: 20. november 1922. Pošiljajo naj se na artistski odsek P. Z. v Ljudskem domu v Ljubljani. Skladbe naj bodo označene s posebnim geslom, ne s skladateljevim imenom. Skladatelj naj svoje pravo ime in naslov priloži v zaprtem ovitku, ki naj bo označen z geslom, kakor ga nosijo skladbe.

Zavitek se odpre še le pri seji artistskega odseka, ko bodo nagrade že končno veljavno prisojene.

Nagrajene pesmi izidejo v naslednjih številkah »Pevca«. Skladatelji dobe poleg nagrade še običajno odškodnino. — Nenagrajene skladbe po želji ali vrnemo, ali po možnosti porabimo v »Pevcu« proti običajni odškodnini.

Za uredništvo »Pevca«: Za art. odsek: Dr. Fr. Kimovec, Prof. M. Bajuk, t. č. urednik, t. č. predsednik.

Ljubljanske novice.

Ij Zgodovinska razstava slovenskega silkarstva (Obrtna šola) bo odprta samo še do 25. t. m. Kdor si je še ni ogledal, naj jo gotovo obišče te zadnje dni, za katere je vstopnina znižana na 2 Din za osebo, da se vsem slojem omogoči obisk razstave. Poleg tega priredi umetnostno-zgodovinsko društvo v petek, soboto in nedeljo na razstavi razkazovanje in z razlago slik. Danes, v petek dne 22. t. m. ob 3. popoldne bo razlagal občinstvu razstavljena dela vseučilišni profesor dr. Izidor Cankar, v soboto ob 3. popoldne konservator dr. Franc Stele, v nedeljo ob 10. dopoldne zopet dr. Cankar, v nedeljo ob 2. popoldne pa bo razlagal slike msgr. Viktor Steska za delavstvo. Nihče naj si razstave ne pozabi ogledati, ker pozneje morda sploh ne bo imel več tako lepe prilike, da si ogleda zgodovinska dela slovenskega slikarstva. Opozarjamo občinstvo tudi na zbirko »Slovenska moderna umetnost«, katero je ravnokar izdala Narodna Galerija v obliki 27 reprodukcij v svetlotisku po najbolj značilnih delih naše moderne. Zbirka se dobiva pri blagajni razstave in stane samo 30 Din.

Ij Uprava v ljubljanski bolnici odpo-veduje službe različnim nastavljenecem še nadalje. Značilno je pa to, da upravitelj g. Logar odpoveduje službe onim, ki so že dolgo vrsto let v službi, dočim ostanejo v službi taki, ki so šele kratko dobo uslužbeni. To smo povdarjali že zadnjič, ko je bilo odpovedano strojništvu. Sedaj so pri-

šli na vrsto kurjači, vratarji in pomožni uradniki. V soboto je bilo na primer odpovedano devetim pomožnim uradnikom in uradnicam. Upravitelj Logar jih je poklical v svojo pisarno ter jim kratko naznanil odlok, s katerim so odpušteni v teku 14 dni. Čudno se nam zdi, da odpovedni rok pri državi ni tak kot pri zasebnih službah, to je na 6 tednov ali pa na tri mesece. Seveda, česar ne sme storiti zasebnik, to je vse dovoljeno državi. Sploh se nam pa čudno zdi, da ljubljansko demokratično časopisje napada dr. Kraigherja, češ da je on zakrivil toliko nerednosti v bolnici. Vsem uslužbenecem pa je znano, da se za Kraigherjev hrbet skriva nekdo drugi, ki je sklepal kupčije s trgovci, mesarji, mlekarji in kmeti. Vsak trgovec in mesar lahko pove, da z dr. Kraigherjem ni sklepal kupčij. Pa seveda dr. Kraigher je avtonomist in to je dovolj za našo režimsko gospodo.

Ij Nov odvetnik. V imenik odvetnikov za Slovenijo s sedežem v Ljubljani je vpisan g. dr. Jakob Mohorič.

Ij Umrli je te dni 17letna gospodična Mimica Sever iz znane ljubljanske rodbine. Brat, gosp. Sever, je mašnik-klerik v tukajšnjem semenišču. Pogreb, ki se je vršil v torek, 17. t. m., je bil lep. Spremljevali so nepozabno tovarišice znanci in znanke, zlasti sošolke, pele so pevke Marijine družbe. Krsto je krasilo krasno cvetje. Pokopala jo je šentjakobska duhovščina, ki je ranjko tudi v njeni bolezni zvesto tolažila. Bodi v imenu žaluječe rodbine izročena vsem najtoplejša zahvala.

Ij Francoski konzulat v Ljubljani. Francoski podkonzul g. Paul Jos. Flach je nastopil svoje mesto za območje Slovenije. Pisarno ima začasno na Krekovem trgu št. 10.

Ij Ali je to mogoče? Prejeli smo: Čuje se, da narodnjak in večkratni milijonar g. G. iz Trsta ali Reke namerava zgraditi v Ljubljani veliko moderno, praktično zgradbo z malimi stanovanji, s katero bi bilo pomagano našim stanovanjski bedi, žal pa se tej vse hvale vredni ideji sedanji merodajni faktorji — protivijo! Zakaj?

Ij Ljubljanske ure. Zjutraj grem mimo cerkve sv. Petra v urad. Ura bije osem, o je, pozno je, le hitro! Pridem pred stolno cerkev. Ura bije osem, dobro, ne bom zamudil. Kaže pa na eni strani 7.45, na drugi 8.15 i. t. d. Grem čez frančiškanski most. Ura bije osem. Kaže pa vsenavskriž, eno uro več, eno manj, to nič ne da. Zadnjič je tista stran, ki gleda proti Unionu, kazala ravno pol leta tri ure naprej. Čudnova ura pa sploh ne kaže. V Berlinu je odredba, da morajo vsako tako uro, takoj sneti, sicer zgubi urar licenco. Vsak dan pogledam, če je že navita, pa ni. Na pošti pa ura ne kaže več osem, ampak 8.30 in ko pridem v urad, me šel ozmerja. Kak vtis pa napravijo ljubljanske javne ure na tuje goste, na to pač nihče ne misli.

Ij Javna telovadba pred učiteljskim. Vrši se vsak dan, glavni nastopi so pa zjutraj pred osmo uro in opoldan. Telovadijo pa vsi, gojenici in gojenke, profesorji in profesorice, pa še tisti nesrečni pasantje, ki jih je nepremišljenost poglala na ta krasen trotoar. Jaz bi vsakemu

učencu in vsaki gojenki dal brez izpita v telovadbi red odlično, kajti kdor pride po tem trotoarju nepoškodovan v šolo, ta je kompletan telovadelec in ne potrebuje izpitov. Kaj pa žele, če dežuje! To se lovimo in skačemo in voltiziramo, se potapljam v dvigamo, in vse to vidiš zastoj! Ob vrtu na trotoarju so pa čeli basini, kjer se lahko naučiš resilnega dela, če bi kak pregorel telovadelec le preveč globoko štrbunknil v mokri element. Povsod valjajo in zalivajo, mi se pa potapljam in nihče se nas ne usmili. Sedaj zbiraamo prispevke za rešilno brv. Pomagajte nam!

Ij Telepatični večer Svengali. V soboto in nedeljo, 23. in 24. t. m., priredi znani telepat, Slovenec g. Svengali, ki je z velikim uspehom nastopil zadnjič v Mariboru in Celju ter žel splošno priznanje, telepatični večer ob pol 9. uri zvečer v veliki dvorani »Narodnega doma« v Ljubljani. G. Svengali rešuje vse naloge iz oblasti čitanja misli, katere mu stavi občinstvo, izvaja eksperimente, tičajoče se sugestije oseb v bdečem stanju (Wachsgestion), in pokazuje na primerih takozvane salonske magije, kakšna je razlika med znanstveno dostopnimi pojavi in običajno šarlatansko magijo. — V petek, 22. t. m., bo g. Svengali ob 5. uri popoldne pred »Narodnim domom« zastoj izvajal en eksperiment iz fingirane kriminalne afeze, katerega mu bo zastavila posebna komisija. — Občinstvu te predstave priporočamo, ker so realne znanstvene vrednosti, kakor je to kritika povsod, kjer je g. Svengali nastopal, poudarjala. — Vstopnice se prodajajo v blagajni »Narodnega doma« v soboto ob 3. uri popoldne dalje. — Cene: Rezervirani sedeži po 15 Din, I. sedeži po 10 Din, II. sedeži po 7 Din, stojšče 5 Din.

Ij Umrli so v Ljubljani: Simon Ločnikar, blavec, 37 let. — Jernej Klemenčič, obč. ubožec, 79 let. — Lucija Kopač, kočarjeva žena, 43 let. — Marijana Svobljak, kuharica, 59 let. — Silvij Zornik, narednikov sin, 4 mesece. — Ela Valenti, železničarjeva žena, 24 let. — Marija Sever, abiturientka, 17 let. — Ivan Cvek, oficijant v p. 54 let. — Fran Gregorič, krojač, 44 let. — Marija Beden, kočarjeva žena, 33 let. — Alojzij Saksida, vrtnarjev sin, 1 mesec. — Karolina Arhar, žena žel. nadzornika, 56 let. — Marija Fischer, zasebnica, 63 let. — Fran Urbajs, rudar v p. 61 let. — Helena Stare, kočarica, 38 let. — Ana Marija Vasilič, novorojena hči orožniškega narednika.

Ij Če se ga človek preveč nalezje. Delavka Alojzija Jančar iz Štepanje vasi se ga je te dni precej nalezla. Ko je v precejšnjih serpentinah merila cesto proti domu, ji je naenkrat zmanjkalo tal in znašla se je v mrzli vodi Gruberjevega prekopa. Voda jo je hipoma streznila in prišla je klicati na pomoč. Ujela se je za vrbe, nakar jo je zasebnica Pavla Sečar potegnila iz vode. — Strojari Jernej Plesternjak iz Polhovca gradca je v sredo zvečer prav pridno obiskoval vodmatske gostilne in užival dobro kapljico. Ko so ga v zadnji gostilni radi policijske ure postavili pred vrata, se mu je pridružil mlad človek, ki ga je pod pretvezo, da mu preskrbi prenočišče, speljal proti Fužinam. Preskrbel mu je res prenočišče pod nekim kozolcem. Ko se je Plesternjak zjutraj prebudil, njegovega »dobrotnika« ni bilo več. Z njim je pa izginila tudi Plesternjakova srebrna ura in pa denarnica, v kateri je bilo 31.000 K.

Ij Kanarčka, ki se je zaletel, dobi lastnik Miklošičeva cesta 8, III. nadst.

Cerkveni vestnik.

c II. Marijina kongregacija (kongregacija gospospodičen) pri č. ss. uršulinkah v Ljubljani, otvori z novim šolskim letom 1922/23 zopet svoje redne mesečne shode. Shodi bodo kakor do sedaj vsako zadnjo nedeljo v mesecu ob 2. uri popoldne. Prvi shod je dne 24. septembra, h kateremu se vabijo članice k polnoštevni udeležbi.

Predstojništvo II. Mar. kongr.

Učiteljski vestnik.

Članom »Slovenske zveze v ravnanje. Dne 24. t. m. t. j. v nedeljo vsi v Ponikve na Stajersko. Tam obhajamo 60 letnico smrti vzornika Slovekarjev in apostola Slovencev. Udeležimo se dopoldne cerkvene slovesnosti, popoldne pa zunanje pod Sloškovi orehom. Opozorjamo vse člane, da bodo govorili o Sloški odlični govorniki in strokovnjaki, kakor: dr. Medved, dr. Kovačič, dr. Karlovšek. Naj bo nedelja tudi naš dan, in kdor kolikor more, naj pohiti v nedeljo v zeleno Stajersko! Iz Ljubljane se bomo odpeljali zjutraj ob 5. uri 30 minut, vrnemo se pa z večernim vlakom. Predvsem pa se nudi lepa prilika tovarišem in tovarišicam iz Stajerske, da se po dolgem času zopet snidejo ob tako pomembni slavnosti. — Odbor.

Orlovski vestnik.

Telovadni tečaj za okrožne načelnike so vrši v času od 25. do 28. septembra. Pozivamo vse okrožne načelnike, da se tečaja sigurno udeležijo. Vadije se bodo nove vaje in tvarina za tekme v letu 1923.

Tehnični odbor O.P.
Za udeležnike obnega zbora O. P. v nedeljo 24. t. m. je dovoljena polovična vožnja po vseh progah južne in državne železnice v Sloveniji. Polovična vožnja velja za tri dni od 23. do 25. septembra. Udeležniki si kupijo na vstopni postaji celo vozovnico, ki jo v Ljubljani pridajo za vožnjo nazaj. Za južno železnico smo vsem odsekem razposlali posebne izkaznice, za državno železnico dobite izkaznice s potrdilom o udeležbi pri obnem zboru v Ljubljani. — Prenočišča za one brate, ki pridejo že v soboto zvečer ali odhajajo šele v ponedeljek, bodo pripravljena v Ljudskem domu.

Orlovski kolektorji lahko dobijo udeleženci obnega zbora O. P. v nedeljo v Ljudskem domu in s tem prihranijo odseku drago poštino, ki je od pondeljka naprej za 100 odstotkov višja. Zato naj zberejo pravočasno naročnike in denar po 7 Din. za kolektorček. Vsak član odseka mora imeti orlovski kolektorček; skušajte pa tudi med podporne člani dobiti čimveč naročnikov. Kolektorček ima najpotrebnejše informacije za vsakega člana, par lenih člankov in zadosti papirja za beležke.

Slike brskega tabora v povečani obliki na lepem plakatu, so izšle. Ta plakat bo lep okras za vsako telovadnico, društvene dvorane in društvene sobe. Ker je pošiljanje velikega plakata skoraj nemogoče brez škode za plakat, naj udeleženci obnega zbora prinesejo s seboj naročila za društva, odseke, krožke in druge organizacije. Plakat stane brez poštine 12 Din.

Turistika in snort.

Klub koles. in motocik. »Mirijac« priredi ob priliki športnega tedna, v nedeljo dne 24. t. m. ob 9 uri dopoldne »Motociklistično dirko za prvenstvo Slovenije« na 10 km. Proga: Gašče—Medvode. Vozi se v sledečih kategorijah: a) pomožni motorji (D. K. W.); b) motorji do 250 cm³; c) motorji do 500 cm³; d) motorji nad 500 cm³. Startati

imaajo pravico vsi motociklisti — člani klubov, včlanjenih v Jug. kol. sav. Prijavnino 20 Din je nasloviti na kavarno »Prešeren« in mora vsebovati: Ime, klub, znamko tovarne in HP motorne sile. Vsi tekmovalci morajo imeti na startu klubovo izkaznico in certifikat motorja. Zbirališče tekmovalcev ob 7.30 pri Jesihu v Medvodah, kjer se imajo javiti vodstvu dirke, v svrhu tehtanja motorjev in vozačev. — Popoldne ob 13. uri štart »Kolesarske dirke za prvenstvo Slovenije« na progi Ljubljana—Vransko—Ljubljana 100 km. Start: pri km 1 na Dunajski cesti. Čili: pri km 2 na Dunajski cesti, približno ob 15.45. Prijavnino v znesku 2 Din je nasloviti na klubovo kavarno »Prešeren«. Prijave za obe dirki se zaključijo v soboto, 23. t. m. ob 23. uri.

Odbor.

IZKAZ

prejetih prispevkov za zgradbo anatomskega inštituta v Ljubljani.

Okrajna bolnišnica blagajna v Ljubljani 25.000 Din; Kmečka hranilnica in posojilnica Konjice 400 K; Okrajna posojilnica Radeče 400 K; Zupanstvo Litija 100 K; Anton Klinc, Gorenje polje 120 K; Mestni občinski urad Šoštanj 4000 K; Občinski okraj Vako, p. Brežice 200 K; Občinski urad Trbovlje 1000 K; Zupanstvo Jesenice 160 K; Zupanstvo Ziri 200 K; Občinski urad Trnovce-Selo, p. Ptuj 100 K; Posojilnica Sv. Benedikt v Slov. gorah 80 K; Posojilnica Gornja Radgona 200 K; Hinko Požun, Gor. Radgona 400 K; Davorin Vukšinič, Velika Nedelja 40 K; Fran Smole, Ljubljana 400 K; Ivan Dolenc, Beograd 200 K; Fr. Treiber, župnik, Smilavž, p. Slovenjgradec 100 K; Milko Škerlec, Sv. Tomaž, p. Ormož 4 K; dr. Matija Lavrenčič, Kozeje 160 K; Mestno zupanstvo Slov. Bistrice 40 K; Občinski urad Ljutomer 800 K; Občinski urad Grlava, okr. Ljutomer 16 K; Občina Zagorje ob Savi 500 K; Občinski urad Studenci pri Mariboru 200 K; Zupanstvo Hrušovka, p. Tuhin 8 K; Zupanstvo St. Lambert, p. Sava 200 K; Zupanstvo Draga, p. Višnja gora 52 K; Zupanstvo mesta Ormož 200 K; Občina Kropa 400 K; Zupanstvo občine Mirna 200 K; Juž. Stajerska hranilnica Celja 800 K; Občinski urad Cerkljica 4000 K; Mestna občina Kranj 1000 K; Kmetijska posojilnica in hranilnica St. Rupert 200 K; Zupanstvo Medvode pri Ljubljani 300 K; Zupanstvo zdravilišča Rogaska Slatina 1000 K; Občinski urad Vič 1000 K; Hranilnica in posojilnica Laško 400 K; Zupanstvo občine S. cerkev 500 K; Hranilnica in posojilnica St. Jurij pod Kumom 40 K; Občinski urad Murska Sobota 2000 K; Zupanstvo Bloke 1000 K; Zupanstvo Dol. Logatec 100 K; Zupanstvo Predvor 400 K; Občina Breg pri Ptuj 200 K; Lencova vas pri Ptuj 200 K; Zupanstvo občine Toplice pri Novem mestu 100 K; Zupanstvo trga Gornja Radgona 500 K; Občinski urad Smartno ob Paki 1000 K; Zupanstvo Cerklje, p. Kranj 400 K; Občinski urad Laško 1000 K; Hranilnica in posojilnica Podzemlje-Gradac 100 K; Kmetijska hranilnica in posojilnica Radovljica 1000 K; Ljudska posojilnica Celje 1000 K; Zupanstvo občine Ambrus 500 K; Zupansvo trga Vransko 150 K. — Vsem darovalcem srčna hvala.

Dekanat medicinske fakultete Ljubljana.

Meteorološko poročilo.

Ljubljana 405 m n. m. vis.

čas opazovanja	temperatura v min.	temperatura v U.	temperatura v O.	vetar, smer, sila	oblačnost v mm.
20. 9. 21 h	740.9	14	1.1	d. jas, sever	
21. 9. 7 h	742.7	13	1	megla	0
21. 9. 14 h	743	18.5	15	jasno	

Prodaj 4 do 8 SODOV močnih hrastovih, vsak okoli 600 litrov, po 3 krome liter. — GRADIŠČE št. 14, I. nadst., vrata 2. 3942

Naprodaj VRTALNI STROJ (Bohrmaschine), PIS. ŠIROJ in 2 ŠTEDILNIKA. — Naslov pri upravn. štu »Slovenca« pod šte. 3944.

Sprejemem UČENCA

v trgovino z mešanim blagom. Prednost imajo tisti, ki so šolo z dobrim pripravljenostjo dovršili in so fizično močno razviti. Trgov. GUSTAV SEVSEK, Dobova.

ISCEM VEŠČO kuharico.

Plača mesečno 1200 kron. Dr. BOŽIDAR VUČINIČ, advokat, IRIG, Srem.

Prešano SENO

vagone po približno 7000 kg, dobavlja Fr. Pogačnik :: Ljubljana Dunajska cesta šte. 36. 3981

ODSTOPIM lepo, prostorno

KLET za skladišče

ali vinsko klet, dotičnemu, ki mi posodi 120.000 K za nekaj mesecev. — Ponudbe pod šifro: »KLET« na upravo lista.

Inserati v »SLOVENCU« imajo popolen uspeh!

Dva mizarska pomočnika

dobro izurjena, in mizarskega VAJENCA brez hrane in stanovanja, takoj sprejme IVAN BUKOVEC, mizar, Ljubljana, Vrhovčeva ulica šte. 11. 3979

ISCEM dobro in pošteno

KUHARICO za SLAVONIJO, k mali rodbini. Opravljati mora tudi druga hišna dela. Postopek dober. — Oglase naj se samo one, ki žele stalno mesto, na naslov: LJUBICA JAGODIČ, Novska.

Naprodaj krasen pes

CISTE VOLČJE PASME, PAR LET STAR — NA IZBERO DVA — V MARIBORSKEM OKRAJU. KJE, POVE UPRAVA LISTA POD ŠTEV. 3960.

Večji stavbeni prostor

ob Dunajski cesti, blizu železniškega tira, pripraven za TVORNICE, SKLADIŠČA ali druga industrijska podjetja, se prodaja. — Naslov pove Anončni zavod Drago Beseljak, Ljubljana, Sodna ulica šte. 5.

GARJE

kraste, lišaje odstranjuje pri človeku in živalih **Naftomazilo**, ki je brez duha in ne muže perila. 1 lonček za 1 osebo po pošti 5 Din, pri **TANKOCI, lekarna** Ljubljana, Slovenija.

Pletene jopice

rokavice, nogavice po najnižjih cenah pri

A. Šinković nasl. K. Soss

Ljubljana, Mestni trg šte. 19.

KUHARICA perfektna in snažna, dobi mesto. — KARLOVSKA CESTA šte. 1, I. nadst. 3974

NAPRODAJ je okoli

300 delnic po 400 K

Združne banke v Ljubljani. Pisarne ponudbe pod šifro »DELNICE« na anoncnio in reklamno družbo Aloma Company, Ljubljana, Kongresni trg 3. 3991

Priporočajo se sledeče domače tvrdke:

(Objava 4 Din.)

FOTOGRAFSKI ATRIJE: Grabiec Franjo, Miklošičeva cesta št. 8. **ILIRIJAC, LESNA TRGOVSKA IN INDUSTRIJALNA DRUŽBA** Ljubljana, Kralja Petra trg št. 8.

KLEPARJI: Remtgar & Smerkol, Florjanska ul. 13. Produktivna zadruga kleparjev, inštalaterjev, kotlarjev in krovec v Ljubljani, Kolodvorska ulica šte. 28. Korn T., Poljanška cesta šte. 8.

MEHANIČNA DELAVNICA za popravilo gramofonov in drugih godb. strojev A. Rasberger, Sodna ulica 5 (veža, desno), Ljubljana.

MEHANIČNA DELAVNICA za pis. stroje: Bar Fran. Ljubljana, Cankarjevo nabr. 5.

KLOBUKE in TELOV. POTREBŠČINE: Kušovar Ivan, Stari trg šte. 10.

PISALNI STROJI in POTREBŠČINE: Bar Fran. Ljubljana, Cankarjevo nabr. 5.

PARNA PEKARNA: Jean Schreyer nasl. Jakob Kavčič, Gradišče šte. 5.

Enodružinska nova HIŠA

z vrtom je naprodaj. Vodovod v hiši, stanovanje takoj na razpolago. — Naslov: JOSIPINA REBOLJ, Ribniška ulica 201, Moste pri Ljubljani. 3888

Praktikanta

z malo prakso takoj sprejme

parna žaga - Jul. Benečija

Naslov pri upravi pod šte. 3939.

Tomaž Zupan
posestnik in bivši lesni trgovec
previden s tolažili svete vere, v 94. letu svoje zemeljske dobe, dne 16. septembra 1922.
Selo pri Breznici, dne 16. septembra 1922.
Žalujoči ostali.

Moj predobri, iskreno ljubljani soprog, gospod
M. U. DR. ANDREJ LISJAK
je danes ob četrt na 7. uro zvečer po dolgi mučni bolezni, večkrat previden s svetotajstvi sv. vere, v 74. letu svoje dobe mirno v Gospodu zaspal.
Pogreb predragega rajnega bode v soboto, dne 23. t. m. ob 4. uri popoldne iz hiše žalosti, Dunajska cesta št. 15, na pokopališče k Sv. Križu.
V Ljubljani, dne 21. septembra 1922.
CHARLOTTE LISJAK ROJ. KERSTEIN, soproga.
Mesto posebnega obvestila.

Izdajala konzorcij »Slovenec«.

Odgovorni urednik Mihael Moškera v Ljubljani.

Jugoslavanska tiskarna v Ljubljani.

CIRKVENICA
Hotel Therapia
Casino (Cercle Prive)
z vsemi atrakcijami
fra. coske RIVIERE
otvorjeno dnevno.
Bliznja pojasnila daje Uprava Cercle des Etrangers — Cirkvenica.